Orędownik Urzędowy powiatu bydgoskiego wychodzi raz tygodniowo i to w środę. — Przedpłata miesięczna tak w miejscu jak i na poczcie zł 1,25.

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 15 groszy za miejsce 1-łamowe milimetr. Administracja: Bydgoszcz, ul. D-ra Emila Warmińskiego 13 — Telefon 1251

ORĘDOWNIK URZĘDOWY
POWIATU BYDGOSKIEGO

Nr. 46 | Bydgoszcz, dnia 31 października 1928 r. | **Rok 77**

396 **OGŁOSZENIE.**

Ochrona raka gatunkowego.

Na podstawie § 17 rozporządzenia policyjnego prezesa byłej rejencji bydgoskiej z dnia 2 kwietnia 1917 r. (Amtsblatt str. 176) wydanego w przedmiocie wykonania ustawy rybackiej z dnia 11 maja 1916 r. ustanawia się czas ochrony raka gatunkowego na wszystkich wodach otwartych **od 1 listopada br. do 31 maja 1929 r.**

Podczas trwania ochrony raków nie wolno ich łowić ani sprzedawać, za wyjątkiem raków pochodzących z wód otwartych i Województw, w których ochrona nie obowiązuje (§ 7 powołanego wyżej rozporządzenia i § 107 ustawy rybackiej)

Niestosujących się do powyższego rozporządzenia pociągać się będzie do odpowiedzialności po myśli § 127, li. 4 i 6 oraz 128 ustawy rybackiej z dnia 11 maja 1916 r.

Pp. Burmistrzowie i Naczelnicy gmin wiejskich podadzą powyższe do publicznej wiadomości w sposób w danej miejscowości praktykowany.

Bydgoszcz, dnia 24 października 1928 r.

Starosta Powiatowy

w zast. (—) Dąbrowski referendarz.

L dz. 15903/28 ST. IX.

397 **OGŁOSZENIE.**

Zarządzeniem mojem z dnia 6. 9. 1928 r. l. dz. 6920/28 W. P, IV., wezwałem pp. Przewodniczących obszarów dworskich i Sołtysów do nadesłania oświadczenia względnie uchwały gminnej w sprawie wprowadzenia ustawy z dnia 28 października 1925 r. (Dz. Ust. R. P. nr. 121 poz. 868). Przedłożone mi dotychczasowe uchwały i oświadczenie w tym przedmiocie nie odpowiadają wymogom mojego zarządzenia, a wrzeczywistości nie określają jasno, czy dana gmina względnie obszar dworski jest za wprowadzeniem wyżej cytowanej ustawy.

W związku z powyższym wyjaśniam, że powyższa ustawa zmierza do podniesienia poziomu hodowli bydła, a pomiędzy innemi stanowi, że:

1. Pokrywanie cudzych krów i jałówek dozwolone jest tylko buhajami, uznanymi przez komisję kwalifikacyjną pod względem indywidualnym i rasowym za odpowiednie.

2. Właściciel buhaja, uznanego za odpowiedniego do celów hodowlanych, otrzyma od właściwej komisji kwalifikacyjnej bezpłatne świadectwo uznania, dające mu prawo do pokrywania takim buhajem cudzych krów i jałówek na przeciąg najwyżej 1 roku.

3. Koszty uznawania buhaja za odpowiedniego do celów hodowlanych ponosi właściwa Izba Rolnicza.

4. Należy zapewnić miejscowym rolnikom konieczną ilość buhajów uznanych za odpowiednie do celów hodowlanych.

5. Koszta nabycia buhaji i ich utrzymanie ponoszą wspólnie Skarb Państwa, Wydział Powiatowy i gminy wiejskie,

6. Gminy mogą samodzielnie zakupić lub łączyć się w celu wspólnego kupna i utrzymywania buhaja rasowego. W tym wypadku Zarząd gminy ustanawia opłatę za stanowienie krów i jałowic w wysokości potrzebnej na pokrycie wydatków połączonych z kupnem i utrzymaniem takiego buhaja.

Z uwagi na powyższe, oraz na określenie terminu przez władze nadzorcze do przedłożenia materjału w tym przedmiocie, wzywam ponownie poniżej wymienione gminy i obszary dworskie do załatwienia na wstępie podanego zarządzenia w terminie nieprzekraczalnym do **dnia 6 listopada br.**

a) gminy wiejskie:

Buszkowo, Byszewo, Ciele, Cierplewo, Dąbrowy Wielkie, Dobromierz, Dziedzinek, Glinki, Gogolinek, Huta, Jarużyn, Jastrzębie, Kabat, Krąpiewo, Kruszyniec, Kruszyn-Kraiński, Leszyce, Łażyn, Łochowice, Łukowiec, Magdalenka, Makowiska, Maksymiljanowo, Marjampol, Mirowice, Niwy, Nowawioska, Okole, Osowagóra, Piecki, Pląnowice, Pląnowo, Prądki, Przyłęki, Przyłubie, Salno, Samociążek, Samsieczno, Sicienko, Siedmiogóry, Sitno, Ślesin, Smukała, Trzemiętowo, Stronno, Trzemiętówko, Ugoda, Więzowno, Wiskitno, Wudzyn, Wypaleniska, Zalesie, Zawada, Zielończyn, Zielonka.

b) obszary dworskie:

Augustowo, Bartodzieje nadleśnictwo, Bydgoszcz nadleśnictwo, Dąbrówka Nowa, Gumnowice, Jachcice nadleśnictwo, Kotomierz, Krąpiewo, Kusowo, Nieciszewo, Osowiec, Pauliny, Różanno nadleśnictwo, Rudy, Samsieczno, Samsieczynek, Sienno, Słupowo, Stopka, Stronno nadleśnictwo, Strzelce Górne, Strzelewo, Trzciniec, Trzebień, Trzęsacz, Wilcze, Wojnowo, Zamczysko i Żołędowo nadleśnictwo.

Bydgoszcz, dnia 29 października 1928 r.

Przewodniczący
w zast. (—) Dąbrowski, referendarz.

L. dz. 8855/28 IV.

---

398 **OGŁOSZENIE.**

Wolne miejsca w Państwowych Urzędach Pośrednictwa Pracy i ich Ekspozyturach.

P. U. P. P. Poznań: 3 cemenciarzy, 8 murarzy, 3 cieśli, 2 piecowników, 1 puszkarz.

P. U. P. P. Bydgoszcz: 25 kobiet na wybierki, 5 sług żeńskich na wieś, 2 parobków do gospodarzy.

Ekspoz. Gniezno: 15 parobków, 4 pastuchów, 350 robotnic wzgl. robotników do wykopków, 8 sług żeńskich na wioski, 1 służącą do miasta (tylko do pr ania) 2 stolarzy na prace budowlane.

Ekspoz. Inowrocław: 30 parobków do gospodarzy na wieś.

Ekspoz. Chodzież: 1 tokarz w żelazie, 12 parobków, 1 starszy człowiek do oprzątania 20 sztuk bydła, 8 sług żeńskich do gospodarzy na wieś, 2 służące do miasta.

Ekspoz. Nowy-Tomyśl: 1 samodzielny bednarz, który może od zaraz objąć warsztat z wszelkiemi narzędziami i materjałami. Warunki podług ugody. Zgłoszenia kierować do E. P. U. P. P. w Nowym-Tomyślu. 200 kobiet lub dziewczyn do kultur leśnych do nadleśnictwa Państwowego w Bucharzewie. Warunki pracy i płacy podano w ur. 45 Orędownika urzędowego.

Ekspoz. Kępno: 1 kolodziej do majętności (samotny), 4 parobków na wieś do gospodarzy, 10 sług żeńskich na wieś do gospodarzy.

Ekspoz Leszno: 2 pomoc. kowalskich, 2 tokarzy w żel., 2 ceramików, 8 piecowników, 2 pomoc. malarskich, 8 stolarzy, 1 obuwnik, 4 krawców, 2 bufetowe, 2 pantoflarzy, 3 fryzjerów samotn. 1 manikurzystka, 30 służących do miasta z gotowaniem, 21 służących do gosp., 24 parobków do gosp , 150 robotnic do wyrobu przedmiotów z rafji, praca akordowa przy wolnem mieszkaniem i opale.

Wolne miejsca dla termieatorów.

P. U. P. P. Poznań: 2 uczni ślusarskich, 1 uczeń blacharski.

Ekspoz. Leszno: 3 uczni ślusarskich, 1 uczeń blacharski, 2 uczni obuwniczych, 1 uczeń tapicerski, 1 uczeń kuśnierski, 1 stolarski, 1 krawiecki, 2 uczni kupieckich.

Bydgoszcz, dnia 20 października 1928 r.

Starosta Powiatowy
w z. (—) Dąbrowski, referendarz.

L. dz, 15760,28 ST. IV.

---

399 **OGŁOSZENIE.**

Choroby zaraźliwe u zwierząt domowych.

Stwierdzono urzędowo:

1. **pomór i zarazę świń** w zagrodach Baiera w Byszewie, Ernesta Kisona w Trzemiętówku, Jana Jagły w Krąpiewie, Stanisława Wojciechowskiego w Ślesinie, Władysława Harendy w Szadławicach, pow. inowrocławskiego, Lisowskiego w Jacewie, w majętności Czyste i Góra, pow. inowrocławskiego, Feliksa Rosy w Toborce Wielkiej, Marji Bloch

w Sucharach, Mikołaja Kowalskiego w Nakle, Jaszczyka w Toninie, pow. wyrzyskiego, Franciszka Borowskiego w Bydgoszczy, Osada 12, domu sióstr w Więcborku;
2. **czerwonkę** w zagrodzie Teodora Boczka w Lucimiu.

Uznano za wygasłe:
1. **pomór i zaraza świń** w zagrodach naoczy. Piechoty w Dóbrczu, J. Behrenta w Bydgoszczy, Zygmunta Augusta 33, J Palejowskiego w Bydgoszczy, Gdańska 163, Alojzego Urbana w Suchorączku, pow. Sępólskiego, Kowalskiej i Stawikowskiego w Śmiłowie, pow. sępólskiego, Franciszka Loosego w Nakle, Kazimierza Stojaczyka, w Mroczy, Piotra Sobieraja w Karnówku, Fryderyka Malzahna w Ostrówku, powiatu wyrzyskiego, Schramma w Nieżychowie, Hermana i Heleny Grankównej w Marcinkowie, na majątku Orłowo, Fryderyka Nerbassa w Płonkówku, ks. prob. Bogackiego w Płonkowie;
2 **Zarazę dziczyzny i bydła rogatego** na majątku Radłówku, pow. inowrocławskiego;
3. **świerzb u koni** w majętności Gurawatek, pow. wyrzyskiego.

Bydgoszcz, dnia 23 października 1928 r.

Starosta Powiatowy
w z. (—) Dąbrowski, referendarz.

---

400 **OGŁOSZENIE.**

Celne władze francuskie rozporządzeniem z dnia 4 lipca br. (Le Bulletin Domanier nr. 573) uznały świadectwa fitopatologiczne o zdrowotności kartofli, wysyłanych do Francji pośrednio lub bezpośrednio za świadectwa pochodzenia.

Jeżeli zaświadczenie fitopatologiczne ma być jednocześnie świadectwem pochodzenia, winno być ono wizowane przez Konsulat francuski i zawierać wszelkie dane, wymagane w normalnem świadectwie pochodzenia.

Bydgoszcz, dnia 21 października 1928 r.

Starosta Powiatowy
w zast. (—) Dąbrowski, referendarz.

L. dz. 11933/28 ST. V.

---

401 **OGŁOSZENIE.**

Z powodu wybuchu pomoru i zarazy świń zakazał rząd austrjacki aż do odwołania przywozu świń żywych jak również mięsa i przetworów mięśnych z powiatu leszczyńskiego. Zakazany jest również przywóz do Wiednia zwierząt racicowych z powiatu poznańskiego i obornickiego, a mięsa z powiatu poznańskiego, tudzież zwierząt racicowych z powiatu bydgoskiego.

Bydgoszcz, dnia 25 października 1928 r.

Starosta Powiatowy
w z. (—) Dąbrowski, referendarz.

L. dz. 15595/28 ST. VI.

---

402 **STAN RYNKU PRACY**

na terenie działalności Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Bydgoszczy, powiat bydgoski, szubiński i wyrzyski za III kwartał 1928 roku.

Najwyższa liczba bezrobotnych w ciągu ubiegłego kwartału (lipiec, sierpień i wrzesień) bieżącego roku na terenie Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Bydgoszczy wynosiła 1648 w tem w samej Bydgoszczy 1318.

Stan bezrobocia w stosunku do kwartału II br. zmiejszył się o 1046 bezrobotnych, w samej Bydgoszczy o 761.

W ciągu kwartału sprawozdawczego przybyło do P. U. P. P. 1910 poszukujących pracy; zapośredniczono do pracy 2050 osób, wysłano do pracy 2887 kandydatów. Umieszczono w myśl ustawy o inwalidach wojennych w zakładach przemysłowych 7 inwalidów wojennych ciężko poszkodowanych. Zarekrutowano na wyjazd do Francji do prac w kopalniach i dla przemysłu 28 osób; wyjechało wogóle zagranicę za pośrednictwem P. U. P P. w celach podjęcia pracy zarobkowej 37 osób

Procentowy stosunek zarejestrowanych w P. U. P. P. bezrobotnych w wieku ponad 60 lat niezdolnych wogóle do pracy 5–6%. Z zasiłków z Funduszu Bezrobocia korzystało w ciągu kwartału sprawozdawczego 254 bezrobotnych.

Zgłoszono obecnie w P. U. P. P. i niepokryte wolne miejsca pracy dla: 1. 1 maszynisty-montera obeznanego z motorem Diesela do walca drogowego; 2. 4 tokarzy metalowych; 3. 1 specjalistę frezera; 4. 4 ślusarzy-narzędziarzy; 5. 1 strycharza; 6. 1 pomocnika krawieckiego; 7. 1 stenotypistki polsko-niemieckiej; 8. 1 gospodyni na majątek.

Kierownik Urzędu
(—) Tyborski.

403 **KOMUNIKAT.**

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy w Bydgoszczy (Grodzka 32) podaje do wiadomości zainteresowanych, że uskutecznia obecnie zapisy robotników górniczych i przemysłowych na wyjazd do Francji.

Termin rekrutacji przewidziany jest w pierwszej połowie listopada 1928 r.

Kierownik Urzędu.
(—) Tyborski.

L. bz. 8937 W. P. I.

404 **DZIEŃ OSZCZĘDNOŚCI.**

W dniu 31 października br., obchodzimy już poraz trzeci wspólnie z innymi narodami „Dzień Oszczędności“ tj. święto przezornej troski o zabezpieczenie sobie przyszłości i pomocy w potrzebie, a jednocześnie święto obywatelskiego obowiązku pomnażania majątku narodowego i ożywienia życia gospodarczego.

Nadmienić wypada, że pieniądz, składany w publicznych instytucjach oszczędnościowych, pomnaża w drodze odsetek majątek swego właściciela, a najdrobniejsze nawet wkłady oszczednościowe razem wzięte, tworzą wielkie kapitały, które mogą być użyte jak okredyty dla przemysłu, handlu, rzemiosła i rolnictwa. Składane fundusze dają możność rozszerzania już istniejących i tworzenia nowych warsztatów pracy, a tem samem zatrudniania bezrobotnych. W zrozumieniu tej korzyści osobistej i społecznej winniśmy podobnie jak inne narody przystąpić solidarnie do oszczędzania.

A więc oszczędzajmy, zaczynając od sum najmniejszych, w imię dobrobytu osobistego i zamożności Państwa.

Bydgoszcz, dnia 31 października 1928 r.

Komitet Powiatowy Obchodu „Dnia Oszczędności“.

405 **WAŻNE DLA PRACODAWCÓW.**

Przypomina się ponownie pp. pracodawcom, że przyjmowanie do pracy pracowników z pominięciem właściwego Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy jest przeciwne rozporządzeniu Ministra Pracy i Opieki Społecznej z 15 lutego 1923 r. (Dz. Ust. R. P. nr. 2 z roku 1923) i Ustawie z 18 lipca 1924 roku o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. Ust. R. P. nr. 67 poz. 650) i może być karane grzywną w wysokości do 3000 zł.

W myśl więc zacytowanych wyżej przepisów obowiązany jest każdy pracodawca zgłosić w P. U. P. P. wakujące w jego przedsiębiorstwie wolne miejsca pracy, jakoteż zawiadomić Urząd najdalej w ciągu 3-ch dni o każdem przyjęciu nowego pracownika, o ile przyjęcie to dokonane zostało za pominięciem właściwego Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy.

Liczba pracodawców podanych do kary przez Urząd za przekroczenia odnośnych przepisów wzrasta pokaźnie, co właśnie jest dowodem nieposzanowania przez nich w mowie będących Ustaw.

Większość z pośród ukaranych pracodawców interwenjuje w tutejszym Urzędzie w celach zniesienia im nałożonych mandatów karnych usprawiedliwiając przekroczenia swe nieświadomością w tym względzie obowiązujących przepisów.

Reklamacji ich jednak Urząd nie może brać pod uwagę, już to dlatego, że sam perjodycznie ogłasza i nietylko w prasie miejscowej komunikaty informujące o odnośnych przepisach prawnych i wynikającym z nich obowiązku pracodawców.

Kierownik Urzędu (—) Tyborski.

406 **OGŁOSZENIE.**

Niniejszem unieważnia się wykaz osobisty wystawiony przez tut. urząd na nazwisko Adolfa Heyna z Bytkowic, a to ze względu na skradzienie tegoż.

Koronowo, 15. października 1928.

Wójt: (—) Urbaniak.

L. dz. 3840/28 A.

407 **OGŁOSZENIE.**

Na gruncie szkolnym, położonym w gminie Łąsko-Małe, wyłożono truciznę celem wytępienia drapieżników.

Wierzchucin-Król., dnia 18 października 1928 r.

(—) **Stachowicz,** wójt.

L. dz, 2853/28

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Drukiem i nakładem Drukarni dla Handlu i Przemysłu Bydgoszcz, ulica Dr. Emila Warmińskiego 13.
Za dział nieurzędowy odpowiedzialny A. Mamach w Bydgoszczy